

BRANDWEER

Gelderland-Zuid

Agendapunt	6
Onderwerp	Duiktaak Gelderland-Zuid
Datum	8 november 2020
Aan	Dagelijks Bestuur
Van	Dennis van Zanten
Telefoon	
E-mailadres	

Adviesnota

Beslispunten

- Een dienstverleningsovereenkomst aangaan met veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Brabant-Noord voor de inzet van hun duikteams in Gelderland-Zuid om te voorzien in de duiktaak, tegen een bijdrage in de kosten.
- Instemmen met de kostenuitzetting van €130.000,- die deze afspraken met zich meebrengt. Conform de vastgestelde financiële spelregels voor deze nieuwe taak de dekking realiseren door verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Inleiding

In 2011 heeft het bestuur besloten tot opheffing van het duikteam van Gelderland-Zuid. Bij het besluit van het bestuur is expliciet toegevoegd dat nieuwe ontwikkelingen kunnen leiden tot een heroverweging van de duiktaak en er op een andere manier compensatie voor zal worden gezocht. In november 2018 heeft het Algemeen Bestuur de duiktaak van de brandweer opnieuw besproken, mede in het kader van het 'Brandweezorgplan Specialismen' en het waterrisicoprofiel. Uitkomst daarvan was de opdracht aan de regionaal commandant om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden en randvoorwaarden om de samenwerking voor de duiktaak met omliggende Veiligheidsregio's te formaliseren. In juni 2019 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het voorstel om voor de invulling van de duiktaak voor Gelderland-Zuid afspraken te maken met de veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Brabant-Noord.

Sinds de opheffing van het duikteam in 2011 is voorzien in de duiktaak door incidenteel een duikteam uit de buurregio's te verzoeken assistentie te verlenen. Dit gebeurde alleen na inschatting van de Officier van Dienst bij een incident, waardoor de inzet gericht was op berging.

Bij de beoogde samenwerking met Gelderland-Midden en Brabant-Noord was in eerste instantie ook gedacht aan een beperkte inzet van de duikteams, waarbij de bijstand van de twee veiligheidsregio's met gesloten portefeuilles zou plaatsvinden. Echter, dit bleek in de nadere uitwerking voor de twee regio's geen wenselijke en haalbare optie, omdat de teams als volwaardig duikteam willen opereren: gericht op én redding én berging. Dit brengt echter kosten met zich mee.

In de uitwerking van die afspraken is een aantal voorwaarden/uitgangspunten besproken die wij met de twee regio's willen hanteren:

- voor de hele regio Gelderland-Zuid wordt dezelfde mate van zorg geleverd; dat betekent één regeling voor heel Gelderland-Zuid;
- deze zorg wordt geleverd binnen het 'gouden uur', waarmee deze ook op redding gericht is;
- het duikteam wordt mede daardoor tijdig gealarmeerd, dat wil zeggen, tegelijk met de andere eenheden;
- duikteams 's-Hertogenbosch en Arnhem zijn elkaars back-up team.

Met de genoemde uitgangspunten wordt de uitvoering van de duiktaak een structureel onderdeel van de brandweezorg op het water. Dit vergt een extra inspanning van beide buurregio's. Zij vragen daarvoor een compensatie in kosten voor onder meer de toename van incidenten, geoefendheid, bekend worden met het gebied en toename onderhoud.

De eerder gemaakte keuze om de inzet van de duikteams van onze buurregio's te formaliseren, brengt daardoor hogere kosten met zich mee dan aanvankelijk was ingeschat. In uw besluit van juni 2019 was opgenomen dat wij aan het Algemeen Bestuur voorleggen of wij deze regeling wensen te continueren, mocht de bijstand van de duikteams in de toekomst leiden tot een bijdrage in de kosten. En zo ja, hoe de dekking van de doorberekende kosten dan plaats dient te vinden. Bovengenoemde ontwikkelingen en de bijkomende kosten zijn dan ook de reden om onderstaand verzoek voor te leggen: het nogmaals overwegen van de opties voor de invulling van de duiktaak.

Beoogd effect

Voorzien in de invulling van de duiktaak.

Argumenten

Voor de duiktaak bestaat geen wettelijke verplichting, wel heeft de brandweer de taak om ongevallen op het water te beheersen. Het bestuur besluit op grond van het risicoprofiel hoe dat gebeurt. De landelijke visie van de Brandweer omschrijft als gewenste situatie voor incidentbestrijding op het water een drietrapsaanpak, die bestaat uit:

1. grijpredding, tot 15 meter van de kant, door bemanning tankautospuit;
2. oppervlakteredding, tot maximaal 200 meter van de kant, door eenheid oppervlakteredding;
3. duiken (tot 15 meter diepte, 50 meter vanaf kant of boot). De duiktaak houdt in:
 - zoeken naar en redden van te water geraakte personen;
 - berging van slachtoffers;
 - ondersteuning bij oppervlakteredding.

Grijpredding en oppervlakteredding zijn in onze regio goed georganiseerd (19 posten hebben het specialisme oppervlakteredding). Voor de afweging hoe de duiktaak ingevuld kan worden, zijn drie opties mogelijk:

- Geen duiktaak.
- Zelf een duikteam instellen.
- Afspraken met veiligheidsregio's Brabant-Noord en Gelderland Midden voor de inzet van hun duikteams, met een bijdrage in de kosten.

Bij de afweging van de drie opties zijn de volgende criteria meegenomen:

- handelingsperspectief hebben bij incidenten waarbij grijp- en oppervlakteredding niet volstaan. (voorkomt ook dat het personeel zelf tot risicovolle acties overgaat);
- risico's van het duiken voor het eigen personeel;
- oefenbelasting personeel;
- maatschappelijke verwachting dat brandweer kan optreden bij incidenten op het water;
- kosten.

Dit alles afgezet tegen het gegeven dat de duiktaak vooral gericht was en is op berging van slachtoffers; levensreddend handelen door een duikteam komt weinig voor (zie hieronder bij de kanttekeningen).

Optie 1 Geen duiktaak

De eerste optie is om geen duikteam beschikbaar te hebben. Dit betekent dat niet voorzien wordt in de mogelijkheid van redding en dat voor berging van slachtoffers een externe partij ingeschakeld wordt.

Voordelen

De afwegingen om in 2011 het duikteam op te heffen gelden nog altijd:

- geen grote risico's voor het eigen personeel dat de duiktaak niet hoeft uit te voeren;
- geen forse investeringen om aan de strenge veiligheidsvoorwaarden te kunnen voldoen;
- geen (te) hoge oefenbelasting van personeel.
- geen kosten.

Nadelen

- de brandweer heeft geen handelingsperspectief bij incidenten die de inzet van een duikteam vergen. Voor berging van slachtoffers wordt een externe partij ingeschakeld.
- geen ondersteuning oppervlakteredding;
- deze optie sluit niet goed aan bij de maatschappelijke verwachting.

Optie 2 Eigen duikteam

Een tweede optie is om als VRGZ een eigen duikteam samen te stellen.

Voordelen:

- structureel handelingsperspectief bij incidenten onder water, ook gericht op het redden binnen het uur en voor berging van slachtoffers;
- ondersteuning eigen personeel bij oppervlakteredding;
- sluit goed aan bij de maatschappelijke verwachting.

Nadelen:

- duiktaak brengt (hoge) risico's met zich mee voor eigen personeel;
- hoge belasting personeel door intensief opleiden en oefenen;
- weinig draagvlak bij vrijwilligers en beroeps voor duiktaak;
- schatting is dat een duikteam een kostenuitzetting richting de € 250.000,- met zich meebrengt.

Optie 3 Inzet duikteams Brabant-Noord en Gelderland-Midden

De derde optie is het voorzien in de duiktaak door inzet van de duikteams van de veiligheidsregio's Brabant-Noord en Gelderland-Midden en daarvoor afspraken vast te leggen. Hiervoor vragen de regio's een bijdrage in de kosten.

Voordelen:

- structureel handelingsperspectief bij incidenten onder water, ook met de mogelijkheid van redden binnen het uur en berging van slachtoffers;
- ondersteuning eigen personeel bij oppervlakteredding;
- geen grote risico's voor het eigen personeel;
- geen (te) hoge oefenbelasting voor personeel.
- sluit goed aan bij de maatschappelijke verwachting.

Nadelen:

- kostenuitzetting van in totaal €130.000 als bijdrage aan de inzet van de duikteams van veiligheidsregio's Brabant-Noord en Gelderland-Midden.

Advies

Het bestuur wordt gevraagd een afweging te maken tussen de drie opties om te voorzien in de duiktaak, afgezet tegen de kostenuitzetting. Operationeel gezien heeft de brandweer de voorkeur voor optie 3, als meest optimaal in de afweging van handelingsperspectief, risico's en kosten.

Advies is daarom:

- Een dienstverleningsovereenkomst aangaan met veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Brabant-Noord voor de inzet van hun duikteams in Gelderland-Zuid, tegen een bijdrage in de kosten.
- Instemmen met de kostenuitzetting van €130.000,- die deze afspraken met zich meebrengen.

Kanttekeningen

Gezien de aanrijtijd van een duikteam is de kans dat ingezet wordt op *bergend* duiken vele malen groter dan op *reddend* duiken. Beide inzetten zijn van belang, maar realiteit is dat de kans om levens te redden met een duikteam klein is. Bergend duiken is van belang voor nabestaanden, het minimaliseren van maatschappelijke impact en om hulpverleners de gelegenheid te bieden een 'inzet' af te ronden.

Er zijn maar twee regio's die geen duikteam/taak hebben geborgd, 23 van de 25 regio's hebben dit wel georganiseerd.

Financiën Nee Ja**Bedrag: €130.000,-****Wijze van dekking:**

Omdat het voorzien in de duiktaak bij optie 3 een uitbreiding van de brandweezorg is, betekent dit een kostenuitzetting in de begroting. Conform de vastgestelde financiële spelregels kan voor een dergelijke nieuwe taak de dekking gevonden worden in een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Bij instemming met optie 3 betekent de kostenuitzetting per gemeente het volgende:

Kostenuitzetting duiktaak per gemeente

Gemeenten	Gewijzigde bijdrage 2021	verdeling kostenuitzetting duiktaak
Berg en Dal	2.389.709	7.499
Beuningen	1.452.594	4.558
Buren	2.211.321	6.939
Culemborg	2.035.328	6.387
Druuten	1.113.845	3.495
Heumen	1.247.820	3.916
Maasdriel	1.816.182	5.699
Neder-Betuwe	1.675.289	5.257
Nijmegen	14.364.914	45.078
Tiel	2.733.768	8.579
West Betuwe **	4.113.166	12.907
West Maal en Waal	1.500.409	4.708
Wijchen	2.632.586	8.261
Zaltbommel	2.139.910	6.715
	41.426.840	130.000

Medezeggenschap**Communicatie****Uitvoering**